

*Роман Каріна Юрївна,
магістрантка
Свистун Людмила Анатолїївна,
кандидат економічних наук, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)*

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Вплив цифрового інструментарію на життя людини за останні роки значно зріс. Більшість компаній, незалежно від їх розміру або місцезнаходження, пройшли трансформаційні процеси, щоб використовувати цифрові інструменти для ефективною та безперебійною роботи. В цьому контексті актуальним є питання створення єдиного алгоритму цифрової трансформації підприємства для уникнення та подолання кризових ситуацій, зокрема після війни в Україні.

Інновації є необхідним елементом економічного розвитку і забезпечують стійку діяльність підприємств. Вони сприяють покращенню виробничих процесів, організації управління та якості продукції. Розробка та впровадження інноваційних технологій та методів є ключовими факторами конкурентоспроможності на ринку та комплексного забезпечення антикризового управління підприємством. Вчасно та якісно сформована антикризова програма дозволяє зменшити негативний вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства і підвищити ефективність використання його ресурсів. Інноваційні підходи до антикризового управління створюють основу для впровадження інновацій і забезпечують сталий розвиток підприємства в ринковому просторі [1].

Антикризовий менеджмент як вид управління з позиції зниження негативних наслідків кризи й використання для майбутнього більш сталого розвитку підприємства ґрунтується на бізнес-технологіях з врахуванням цільових орієнтирів та вибору стратегії в інтегрованій системі цифрового адміністрування, яка заснована на послідовному взаємоузгодженні компонент бізнес-процесів і має за мету мінімізацію ризиків та підвищення ступеня економічної безпеки [2]. Завдання антикризового менеджменту можна об'єднати в такі групи: прогнозування передкризових станів; економічне обґрунтування застосовуваних програм; засобів і методів менеджменту; диференціація технологій менеджменту; розробка селекції персоналу і дослідження конфліктології [3].

Антикризовий менеджмент відіграє важливу роль у вирішенні наслідків кризи та її повному подоланні в компанії. Стратегія антикризового менеджменту включає послідовні заходи для виявлення кризових ситуацій, їх своєчасного запобігання, пом'якшення та повного подолання. Головною метою використання цифрових інструментів є подолання кризових ситуацій, виходження на нові ринки, створення нових каналів продажу та прийняття рішень, які приносять новий чистий прибуток і збільшують вартість компанії. Використання цифрових інструментів є ключовою ознакою, яка відрізняє успішні бізнеси в стадії розвитку від тих, які втрачають довіру споживачів та позиції на ринку. Серед таких інструментів: Big Data Analytics, Price Optimization Models, Supply chain management, Change Management Programs, Internet of Things, CRM-systems, цифровий маркетинг тощо.

Отже, антикризовий менеджмент має включати в себе впровадження цифрових інструментів з метою уникнення, зменшення та подолання криз. Підприємство має вдосконалювати свою організаційну структуру, бізнес-модель та кадровий потенціал на основі діджиталізації процесів.

Література

1. Svystun L. Anti-crisis tools of financial business management in modern conditions / Prospects for the development of finance in the conditions of European integration of Ukraine:

monograph / Ptashchenko L., Yehorycheva S., Chychkalo-Kondratska I., Onyshchenko S., Berezhna A. [etc.]; in general ed. Ptashchenko L. Tallin: Estonia, IRETC MTÜ, 2022. P. 149-161.

2. Волощук К.Б., Іванишин О.В., Савчук О.В. Традиційний та інноваційний інструментарій антикризового менеджменту агропромислових підприємств. *Інноваційна економіка*. 2021. №5-6. С. 92-98.

3. Аверіхіна Т.В., Подпалова Ю.К. Антикризовий менеджмент та його функції. URL: <https://economics.net.ua/files/science/men/2018/s6.pdf>.

УДК 336.144.2

*Свистун Людмила Анатоліївна,
кандидат економічних наук, доцент
Андрусенко Альбіна Сергіївна,
магістрантка*

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)*

РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ ПЛАНУВАННЯ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Управління фінансами є однією з ключових функцій в системі менеджменту підприємства. Ефективна реалізація функцій планування та бюджетування стає важливим аспектом успішного управління фінансами підприємства. Реалізація цих функцій допомагає забезпечити ефективний розподіл ресурсів, вчасне виявлення фінансових ризиків і досягнення стратегічних цілей. Цей процес є ключовим для стабільного та конкурентоспроможного підприємства на ринку.

Реалізація функцій планування й контролю відбувається на базі постійного обміну інформацією. Необхідність збору, систематизації й обробки великого обсягу різноманітної інформації фінансового характеру, а також постійного аналізу ситуації, корегування на його основі раніше розроблених фінансових планів, обліку великого обсягу додаткової інформації вимагає формування інформаційних каналів та системи інформаційного забезпечення підприємства.

Планування фінансів підприємства поділяється на стратегічне та операційне. До стратегічного планування відноситься визначення довгострокових фінансових цілей, аналіз зовнішнього середовища та внутрішніх ресурсів, а також розробка стратегії фінансового розвитку. Операційне планування фінансів підприємства включає формування річних бюджетів та планів діяльності, управління поточними фінансами і обсягами виробництва, а також моніторинг та аналіз результатів в порівнянні з планами [1].

В умовах динамічного економічного середовища процес оперативного прийняття управлінських рішень, а також вчасного втручання та коректного виправлення недоліків є базовою умовою задля здійснення найбільш ефективного управління господарською системою. Планування є безперервним циклом, де усі процеси пов'язані між собою та працюють у режимі взаємозв'язку. На сьогодні бюджетування є основою формування фінансових планів, адже воно будується на засадах єдності планування і контролю виконання плану та ефективної оцінки результатів відхилення фактичних показників від планових. Кінцевим результатом планування є розроблена система довгострокових, поточних та оперативних планів, які забезпечують головну мету діяльності підприємства – забезпечити ефективність використання ресурсів та прибутковість компанії у цілому [2].